

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Jyväskylän seurakunnan metsästrategia 2026–2035

Hyväksytty kirkkoneuvostossa 25.3.2026

Jyväskylän seurakunnan metsästrategia 2026–2035

Missio: ”Seurakuntamme tehtävä on kutsua elämään Jumalan yhteydessä sekä pitämään huolta lähimmäisistä ja luonnosta.” (Seurakunnan strategia)

Yleiskatsaus

Jyväskylän seurakunnan metsäpinta-ala on vuoden 2026 alussa noin 1800 hehtaaria. Koko metsäomaisuuden kattava metsäsuunnitelma laaditaan metsästrategian pohjalta vuosille 2027–2036.

Metsästrategialla asetetaan tavoitteet metsien hoidon suunnitelmalle. Suunnitelmassa esitetään ajantasainen tieto metsäomaisuudesta sekä toimenpide-ehdotukset, jotka siirtyvät toteutukseen laaditun aikataulun mukaisesti.

Jyväskylän seurakunnan metsäomaisuus jakautuu talousmetsiin sekä virkistys- ja suojelualueisiin. Omaehtoisen suojelun alueilla huomioidaan toimenpitein virkistyskäytön turvallisuus. Taloudellinen tuotto metsistä pyritään pitämään tasaisena koko strategiakauden ajan. Talousmetsät pysyvät tuottavina tarkoituksenmukaisin hoitotoimin.

”Lähimmäisenrakkaus ulottuu luontoon. Toteutamme kirkon energia- ja ilmastostrategiaa.” (Ote seurakunnan strategiasta)

”Pyhä puhuttelee meitä luonnossa, saamme virkistyä leiripaikoissa, kulkea pyhiinvaelluspoluilla ja hiljentyä retriiteissä.” (Ote seurakunnan strategiasta)

Seurakunnan metsäarvot

Jyväskylän seurakunnan metsäarvot pohjautuvat vastuuseen luomakunnasta. Arvoista tärkein on luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja edistäminen. Muita merkityksellisiä arvoja ovat:

- Kirkon hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä – tunnistamme metsiemme ja soidemme roolin hiilineutraaliustavoitteen osana.
- Virkistymisen ja hiljentymisen – tunnistamme metsiemme tuomat mahdollisuudet hengellisen toiminnan tukena.

- Taloudellinen kestävyys – emme vaaranna edellä olevien arvojen toteutumista taloudellisten tavoitteiden vuoksi.

Ilmastokestävä metsien käsittely hillitsee ilmastonmuutosta sekä edistää metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen. Metsänhoidossa kiinnitetään huomiota erityisesti metsän terveyteen ja elinvoimaisuuteen, myös luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

Sosiaalinen kestävyys tarkoittaa jokaisenoikeuksien turvaamista. Metsät tarjoavat mahdollisuuksia marjastukseen, sienestykseen, riistametsänhoitoon ja muuhun luonnossa tapahtuvaan liikuntaan. Sosiaalisesti kestävä metsänhoito ottaa metsähakkuita suunniteltaessa huomioon maiseman. Eläinten elinolosuhteista huolehditaan ja pesimäaika rauhoitetaan hakkuilta ja raivauksilta.

Ekologinen kestävyys toteutuu, kun huolehditaan metsäluonnon monimuotoisuuden säilymisestä ja lisääntymisestä. Vesistöt pidämme puhtaina ja pyrimme parantamaan niiden kuntoa. Ekologisesti kestävässä metsänhoidossa metsissä pidetään yllä sellaista rakenteellista vaihtelua, joka luo edellytykset runsaalle ja elinvoimaiselle lajistolle. Luonnon monimuotoisuus ilmenee monipuolisina lajistoina ja luontotyyppien runsautena. Huomioimme lehtojen merkityksen uhanalaisten lajien elinympäristöinä.

Taloudellinen kestävyys tarkoittaa metsien hoitoa ja käyttöä siten, että metsien elinvoimaisuus, uusiutumiskyky, tuottavuus ja kannattavuus säilyvät pitkällä aikavälillä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kullekin kasvupaikalle valitaan sopivat puulajit ja metsänhoitomenetelmät, ajoitetaan toimenpiteet oikein sekä huolehditaan hyvistä korjuuoloista ja metsäteiden kunnosta. Seurakunnan metsäomaisuuden kohdalla painotetaan ympäristö- ja virkistysarvoja.

Siirtymävaihe jatkuvapeitteiseen kasvatukseen vaikuttaa todennäköisesti tuloja kasvattavasti.

Alkuvaiheessa on tehtävä keskimääräistä enemmän hakkuita, jotta vielä juuri nyt siirtymään sopivat varttuneet kasvatusmetsät eivät ehdi liian vanhoiksi. Myyntitiloihin vaikuttaa myös hakkuutavan osalta moni tekijä, puun hintojen vaihtelu sekä suojeltavan metsäalan määrä.

Suojelukohteet

Suojeluratkaisissa painotetaan kohteita, joista on mahdollista saada taloudellista kompensatiota erilaisten rahoitusten kautta. Selvitämme myös mahdollisuuksia luontoarvokauppaan.

Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvosto on kokouksessaan 3.4.2024 hyväksynyt suojelukohteiksi määritetyiksi 173 hehtaaria silloisesta metsäpinta-alasta. Merkittävimpänä kohteena on Korpilahden Mutasen tila, josta on määritelty 70 ha eritasoisesti suojeltavaksi. Tästä pinta-alasta Hanslampien alueella on Metso-ohjelman suojelukohde 8 ha sekä soidensuojeluohjelman rahoituksella suojeltava 20,2 ha (sisältäen 3,8 ha, joka täyttää Metso-ohjelman suojelubiologiset kriteerit). Muita vuonna 2024 eritasoisesti suojeltavaksi määriteltyjä kohteita on Vääräjärvellä (42 ha), Jokelan Tyyppälässä (20 ha), Ala-Niittysellä (15 ha), Honkasalossa (14 ha) ja Vesalassa (12 ha).

Vuoden 2025 alussa tapahtuneen seurakuntaliitoksen myötä tulleen metsäomaisuuden osalta luontokartoituksia on tehty Luontoliiton Metsäryhmän toimesta vuoden 2025 aikana. Kartoitusten pohjalta määritellään luontoarvoiltaan merkittävien kohteiden rauhoitus huomioitavaksi metsäsuunnitelman laadinnassa. Kartoituksissa on löytynyt yhteensä 328 hehtaaria luontoarvoiltaan merkittäviä kohteita.

Näiden kohteiden rauhoittamisesta on tehty erillinen päätös kirkkoneuvostossa 25.3.2026 ja suojelun taso määritellään metsäsuunnitelman laadinnan yhteydessä. Kartoituksessa esille nousseita kohteita ovat Toivakassa Vanhasilta (15 ha) ja Joutsassa Golgatanvuori (7 ha), Isoaho (37 ha), Kirkkoherran virkatalo (75 ha), Käärmesuo (17 ha), Pekkanen (9 ha), Rauhala (73 ha), Riutta-aho (45 ha) sekä Toivola (51 ha).

Toimenpiteet

Otamme metsäsuunnitelman hankinnassa huomioon **metsän hiilitaseen** ja tavoitteet hiilivarastojen kartuttamisesta ja maaperän hiilipäästöjen minimoinnista.

Siirrymme PEFC-sertifiointista **FSC-sertifiointiin** seurakunnan ympäristöohjelmassa 2026–2030 määritellyn tavoitteen mukaisesti. FSC-sertifioidussa metsässä vaalitaan biologista monimuotoisuutta, taloudellista kestävyyttä sekä maisema- ja kulttuuriarvoja. Siirtyminen FSC-sertifikaattiin tarkoittaa metsien hoidossa tiukempaa luonnontilan parantamisen tavoitetta, mm. enemmän pysyviä suojelualueita, tarkempia vaatimuksia säästö- ja lahopuista sekä laajempia suojakaistoja vesistöjen ympärillä. FSC:ssä painotetaan myös sosiaalisia ja eettisiä vaatimuksia.

Jatkamme siirtymistä **jatkuvapeitteiseen kasvatukseen** soveltuvissa kohteissa. Jatkuvapeitteisessä kasvatuksessa tuetaan kerroksellisuuden syntymistä tuomalla valoa eri ikäiselle kasvustolle. Soveltuvia ovat erityisesti kohteet, joissa on elinvoimaista, tervettä ja valmiiksi vaihtelevan kokoista puustoa. Vanhat,

sulkeutuneet kuusikot ovat soveltuvampia jaksottaiseen kasvatukseen. Vuosittaiset toimenpiteet arvioidaan voimassa olevan metsäsuunnitelman pohjalta.

Seuraamme jatkuvapeitteisen kasvatuksen **tutkimusta** sekä perehdyimme jatkuvapeitteisen kasvatuksen huomioiviin sertifiointeihin.

Ensisijainen **hakkuutapamme turvemailla** on jatkuvapeitteinen kasvatus päästöjen vähentämiseksi.

Huolehdimme ajantasaisesta **taimikonhoidosta** metsien elinvoiman varmistamiseksi. Soveltuvissa kohteissa käytetään **lannoitusta**.

Varaudumme **luonnontuhoihin** metsien hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Suosimme sekametsiä kaikilla soveltuvilla kasvupaikoilla. Huolehdimme **vieraslaajien** torjunnasta.

Selvitämme mahdollisuuksia talouskäytössä olevien, ojitettujen, heikkokasvuisten metsien **ennallistamisesta** luonnontilaisiksi soiksi. Soveltuviin kohteisiin haetaan rahoitusta sekä tarkastellaan sopivuutta ekologisen kompensaation kohteiksi. Luontoarvomarkkinat on uusi tuottomahdollisuus puukaupan ohella.

Käytämme metsänkasvatuksessa alueella parhaiten menestyviä puulajeja ja samalla lisäämme puuston **monilajisuutta**. Lisäämme **lahopuun** määrää metsissä.

Suuntaamme metsien suojelussa kohti EU:n monimuotoisuus- eli biodiversiteettistrategian **30 % suojelutavoitetta**, josta 10 % tiukasti suojeltua. Suojeltavaksi kartoitetut kohteet arvioidaan, ja niitä tarjotaan METSO-kohteiksi, soidensuojeluohjelmaan, perintömetsäkohteiksi sekä mahdollisilla muilla tavoilla suojeltaviksi. Näiden toimenpiteiden jälkeen arvioidaan myös vapaaehtoinen suojelu jättämällä alueita hakkuiden ulkopuolelle. FSC-sertifikaatissa toimenpiteiden ulkopuolelle määritellyt alueet sisältyvät tavoitteeseen.

Mahdollistamme metsäalueille sellaiset **käytön sopimukset**, jotka tukevat metsästrategiassa asetettuja tavoitteita tai palvelevat yhteiskunnallisia tarpeita. Vuokra- ja käyttösopimukseen merkittyjen alueiden tulee olla kaikille avoimia. Ainoastaan tietoverkkoihin tai vastaaviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin liittyvät aluevaraukset voidaan rajata muulta käytöltä.

Metsäalojen **myynti** on mahdollista, jos se palvelee seurakunnan metsien suojelullisia tavoitteita tai taloudellisia tarpeita laajemmassa kuvassa.

Osallistamme myös seurakuntalaisia kysymällä ja kuulemalla toiveita yhteisten metsien käytöstä.

Lisäämme metsien **virikistyskäyttöä** toiminnassamme ja myös viestimme virikistyskäyttömahdollisuuksista. **Viestimme** metsäasioista aktiivisesti osana muuta ympäristöohjelman toimenpiteiden viestintää.

Jyväskylän seurakunnan metsästrategia on luotu seurakunnan metsästrategiatyöryhmässä vuoden 2022 aikana ja käsitelty kirkkoneuvostossa lokakuussa 2022. Strategia on päivitetty päivitystyöryhmässä vuosille 2026–2035 ja käsitelty kirkkoneuvostossa maaliskuussa 2026.

Metsästrategia esitellään luottamushenkilöille valtuustokausittain, kauden alkaessa. Luottamushenkilöille järjestetään myös mahdollisuuksia tutustua metsäkohteisiin.

Metsästrategian ja sen päivityksen luomisessa on käytetty Montrealin luontokokouksessa COP15 asetettuja päämääriä, EU:n biodiversiteettistrategian mukaisia kansallisia sitoumuksia, Metsänhoidon suosituksia, Hiilineutraali kirkko 2030 -aineistoa, Kirkkohallituksen vuonna 2022 julkaisemaa Metsäsuunnitelman hankinnan tukimateriaali seurakunnille -julkaisua, Kirkon ympäristödiplomin käsikirjaa 2020, Jyväskylän seurakunnan ympäristöohjelmia 2021–2025 ja 2026–2030, FSC-järjestelmän periaatteita sekä Jyväskylän seurakunnan strategiaa Lepoa Jumalassa – Lähellä ihmistä (Jyväskylän seurakunnan suunta vuoteen 2026).

